

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ – 4112-15-02/2012

S/12/024

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

ul. Kraszewskiego 8, 35-016 Rzeszów

T +48 17 780 23 00, F +48 17 780 23 06

lrz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	S/12/024 – Prawidłowość działań samorządu Powiatu Mieleckiego w kwestii zabezpieczenia drogi dojazdowej do mieleckiego Osiedla Rzochów – część Łuże.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie.
Kontroler	Władysław Tabasz, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr 84409 z dnia 13.11.2012 r. [dowód: akta kontroli str. 1-2]
Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Mielcu.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Andrzej Chrabąszcz, Starosta Mielecki. [dowód: akta kontroli str. 3]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania samorządu Powiatu Mieleckiego w kwestii zabezpieczenia drogi dojazdowej do części Osiedla Rzochów – ulica Łuże.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Samorząd Powiatu Mieleckiego w okresie objętym kontrolą podejmował działania zmierzające do realizacji obowiązku wynikającego z zapisów art. 4 ust. 1 lit. 6 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 ze zm.), w której ustawodawca postanowił, że powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie: transportu zbiorowego i dróg publicznych.

Samorząd Powiatu Mieleckiego podejmował, w związku z pełnieniem obowiązków zarządcy drogi powiatowej Rzochów – Łuże – Przyłęk, prace planistyczne, a także zmierzających do zamiany gruntów z Nadleśnictwem Tuszyna, dotyczące sieci drogowej (drogi powiatowej) z Osiedla Rzochów do Łuża (ulica Łuże) – będącego częścią tego Osiedla - położonego w obrębie Powiatu Mieleckiego. Wprawdzie nie podejmowano prac inwestycyjnych zmierzających do udrożnienia drogi powiatowej na odcinku Osiedle Rzochów – Łuże – Przyłęk (około 5 km), ale podejmowano próby urealnienia dojazdu do ulicy Łuże od strony drogi wojewódzkiej nr 875, co byłoby naturalną konsekwencją zastanego stanu użytkowania przez mieszkańców Łuża części duktu leśnego (tzw. drogi poligonowej we władaniu Lasów Państwowych) oraz działki leśnej nie mającej statusu drogi (pomędzy drogą poligonową i północnym krańcem ulicy Łuże), w miejsce nieutwardzonego szlaku drogi powiatowej z Rzochowa do Łuża.

Samorząd Powiatu Mieleckiego zlecając w roku 2011 opracowanie dokumentacji drogi do Osiedla Rzochów – Łuże (w trybie tzw. *specustawy*) podejmował próby zawarcia porozumienia z samorządem Miasta Mielca na partycypowanie w kosztach inwestycji, co miało zabezpieczać środki na ten cel.

Samorząd Powiatu Mieleckiego, jako zarządca dróg powiatowych, zarządzał w okresie objętym kontrolą odcinkami dróg powiatowych o łącznej długości 420 km. W chwili przejęcia dróg w zarząd w roku 1999 aż 362 km dróg powiatowych wymagało zabiegów wzmocnienia i modernizacji, co stanowiło 86,2% ogólnej długości przejętych dróg. Szacowane wg stanu na 1999 rok koszty modernizacji i utwardzenia dróg powiatowych sięgały kwoty 180 mln zł, a Powiat Mielecki w tym czasie otrzymał w ramach subwencji tylko 2,9 mln zł, co w znacznym stopniu ograniczało możliwości inwestycyjne zarządcy dróg. Samorząd Powiatu zarządzał odcinkami dróg powiatowych o łącznej długości 386,3 km tzw. dróg zamiejskich oraz 33,9 km dróg miejskich, w tym 26,3 km na terenie miasta Mielca i 7, 65 km na terenie miasta Radomyśl Wielki. Ze względu na ograniczone możliwości finansowe powiatu odbudowę dróg powiatowych współfinansowały samorządy gminne w wysokości średnio 50% kosztów robót.

W przypadku drogi Rzochów – Łuże - Przylęk szlakiem drogi powiatowej o nawierzchni piaszczystej (nieutwardzonej) bądź alternatywnym szlakiem drogi tzw. poligonowej i duktem leśnym, starania samorządu Powiatu Mieleckiego nie zostały uwieńczone sukcesem.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Stan prawno-geodezyjny infrastruktury drogowej Osiedla Łuże w Mielcu.

Opis stanu
faktycznego

Wojewódzka Rada Narodowa w Rzeszowie uchwałą Nr IV/24/84 z dnia 20 grudnia 1984 r. w sprawie zmiany granic miasta Mielca i Strzyżowa, określiła włączenie wsi Rzochów (wraz z przysiółkiem Łuże) do miasta Mielca z gminy Mielec. Zarządzenie Wojewody Rzeszowskiego Nr 15/85 z dnia 9 marca 1985 r. w sprawie szczegółowego opisu granic obszarów włączonych do miasta Mielca, regulowało granice obszarów sankcjonując dojazd do osady Łuże drogą wojewódzką łączącą Rzochów i Przylęk.

Z dniem 1 stycznia 1999 roku Powiat Mielecki przejął w zarząd wspomnianą drogę Rzochów – Przylęk, oznaczoną w tej chwili jako droga powiatowa 1-162R. Łuże jest przysiółkiem (częścią) Osiedla Rzochów i łączy je z Rzochowem wspomniana droga powiatowa o długości około 7 km. Omawiany odcinek drogi to nieutwardzony trakt śródleśny przebiegający przez tzw. Rzemieński Las a następnie ul. Kolejową w Osiedlu Rzochów. W Osiedlu Rzochów droga powiatowa łączy się z drogą wojewódzką nr 986 i tym szlakiem odległość do centrum Mielca sięga około 14 km. Natomiast połączenie Łuża z Mielcem tzw. drogą poligonową i drogą wojewódzką nr 875 to odcinek około 5 km, jednak zlokalizowany na terenie Gminy Mielec (wiejskiej). Łuże jako śródleśna osada (dawniej oddzielna wioska) nie ma statusu osiedla, zamieszkała jest przez 64 osoby. W strukturze miejskiej miasta Mielca i Osiedla Rzochów organizm ten określany jest jako „ulica Łuże”, a nazwa „Osiedle Łuże” ma wyłącznie uzasadnienie zwyczajowe.

W kwietniu 2009 r. mieszkańcy Łuża zwrócili się do Starosty Mieleckiego z prośbą o pomoc w zbudowaniu drogi dojazdowej wykorzystując tzw. drogę poligonową. Starosta Mielecki postanowieniem z dnia 25 sierpnia 2009 r. przekazał podanie wnioskujących do realizacji Prezydentowi Miasta Mielca „wg właściwości rzeczowej”. Prezydent Mielca złożył do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Tarnobrzegu zażalenie na postanowienie (pismem z dnia 1 września 2009 r.) podnosząc, że „nie do przyjęcia jest teza, że prezydent może realizować cele publiczne dotyczące budowy dróg na terenie gmin innych niż Mielec zwłaszcza, że

zastosowanie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o *szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych* skutkuje przeniesieniem prawa własności gruntów zajętych pod gminną drogę publiczną na rzecz gminy, na terenie której inwestycja jest realizowana”. Starosta Mielecki postanowieniem z dnia 2 października 2009 r. uchylił swoje postanowienie w całości biorąc za uzasadnienie okoliczności podniesione przez Prezydenta Miasta Mielca oraz zgodę wnioskodawców na taki sposób rozstrzygnięcia.

Zarząd Powiatu Mieleckiego uchwałą nr 93/568/09 z dnia 6 stycznia 2009 roku podjął działania zmierzające do nabycia od osób fizycznych prawa własności działek położonych w miejscowości Łączki Brzeskie na rzecz Powiatu Mieleckiego, z zamiarem zamiany z Nadleśnictwem Tuszynem za grunt pod dukiem leśnym łączącym Łuże z drogą wojewódzką 875. Planowano nabyć w tym celu łącznie 16 działek leśnych o powierzchni łącznej 4,6737 ha, w bliskości kompleksu leśnego własności Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Tuszyn. Wysłano w styczniu 2009 roku do właścicieli działek oferty zakupu na łączną wartość 46.737 zł, uzyskując zgodę na sprzedaż gruntów. Jednakże Starosta Mielecki, wobec braku ostatecznej zgody Nadleśnictwa Tuszyn na zamianę gruntu uzasadnianej faktem, że proponowane do zamiany grunty nie przylegają do kompleksu Lasów Państwowych, zaprzestał starania o wykup. O tym fakcie Starosta Mielecki poinformował zarówno właścicieli działek jak również Prezydenta Miasta Mielca. W piśmie Starosty z dnia 15 lutego 2010 roku kierowanego do Prezydenta Miasta Mielca Starosta sprecyzował trudności w realizacji zamiany gruntów oraz możliwość realizacji budowy odcinka drogi w trybie przepisów ustawy z 10 kwietnia 2003 roku o *szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych* (Dz. U. z 2008 r. Nr 193, poz. 1194 ze zm.). W tym samym piśmie Starosta Mielecki zaproponował zawarcie porozumienia z samorządem Mielca na wspólne realizowanie inwestycji. Sprawa budowy drogi do Łuża szlakiem krótszym (drogą poligonową do drogi wojewódzkiej 875) była przedmiotem debaty w Samorządzie Powiatu: na posiedzeniu Zarządu Powiatu Mieleckiego w dniu 15 kwietnia 2011 r., na sesji Rady Powiatu w dniu 31 maja 2011 r., na posiedzeniu Zarządu w dniach 14 czerwca, 19 i 26 sierpnia 2011 r. oraz 15 i 29 września 2011 r., w ramach sesji Rady Powiatu w dniu 27 września 2011 r., ponownie przez Zarząd Powiatu w dniach 13 i 20 grudnia 2011 r. oraz 27 marca 2012 r., na sesji Rady Powiatu w dniach 28 grudnia 2011 r. i 7 lutego oraz 11 kwietnia 2012 r. W wyniku debaty samorząd Powiatu Mieleckiego podjął decyzję o przygotowywaniu inwestycji w trybie cytowanej wyżej ustawy o *szczególnych zasadach* tzw. specustawy. W tym trybie przygotowano projekt techniczny, kosztorys opiewający na wartość zadania 2.177.740,17 zł, pozyskano opinię w sprawie oddziaływania na środowisko, pozwolenie wodnoprawne, zgodę Lasów Państwowych. Starosta powiadomił także Prezydenta Miasta Mielca o zakresie przygotowań oraz trudnościach w samodzielnym sfinansowaniu przez Powiat inwestycji, z propozycją współfinansowania. Rada Miejska w Mielcu uchwałą z dnia 1 lutego 2012 r. (Nr XVIII/138/2012) przeznaczyła z budżetu miasta kwotę 250.000 zł, co stanowiłoby 25% wartości inwestycji. Samorząd Powiatu powiadomił Prezydenta Mielca, że wobec propozycji sfinansowania przez Gminę Miejską Mielec zaledwie 25% inwestycji oraz braku zabezpieczenia w budżecie powiatu, odstępuje od zamiaru złożenia dokumentacji o wydanie zezwolenia na inwestycję drogową pod nazwą „Budowa drogi do osiedla Łuże”.

Starosta Mielecki ponowił pismem z dnia 4 grudnia 2012 roku, kierowanym do Prezydenta Miasta Mielca, propozycję wspólnej inwestycji drogowej do osiedla Łuże, przy założeniu współfinansowania przez Miasto Mielec 50% wartości inwestycji.

[dowód: akta kontroli str. 4-160]

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, wnosi o:

1. Kontynuowanie starań w celu zapewnienia mieszkańcom dojazdu do Osiedla Łuże, mając na względzie obowiązki wynikające z zapisów art. 4 ust. 1 lit. 6 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o *samorządzie powiatowym* (j.t. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 ze zm.), polegające na tym, że powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie m.in. transportu zbiorowego i dróg publicznych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów, dnia grudnia 2012 r.

Kontroler
Władysław Tabasz
Doradca prawny

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Dyrektor
Stanisław Sikora

.....
podpis

.....
podpis

¹ Dz.U. z 2012 r., poz.82